

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะ/ภาควิชา/สาขาวิชา	สำนักศึกษาทั่วไป

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา 0044003 พลเมืองเพื่อความอยู่ดีมีสุข Citizenship for Well-Being
2. จำนวนหน่วยกิต 2 หน่วยกิต (2-0-4)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา ปริญญาตรี หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง(วิชาเลือก)
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน 4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา 4.2 อาจารย์ผู้สอน
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ 2/2563 ชั้นปีที่ 1-4
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน(Co-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
8. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง คุณลักษณะพลเมือง การส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้ในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องของท้องถิ่น ระดับชาติ รวมไปถึงระดับโลก มุ่งสร้างให้เกิดจิตสำนึกสาธารณะ ความเข้าใจในพหุสังคมวัฒนธรรม การเป็นพลเมืองเพื่อเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุข ความสามารถในการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

-

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

นิยามและความหมายเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง คุณลักษณะพลเมือง การส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้ในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องของท้องถิ่น ระดับชาติ รวมไปถึงระดับโลก มุ่งสร้างให้เกิดจิตสำนึกสาธารณะ ความเข้าใจในพหุสังคมวัฒนธรรม การเป็นพลเมืองเพื่อเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุข ความสามารถในการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี

Definition and meaning of citizenship; characteristics of citizenship; promoting an awareness of current issues at the local and national levels; promoting public-mindedness; understanding of plural culture and society; citizenship with an orientation towards well-being; capabilities in seeking peaceful solutions to problems

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิต	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

1. คุณธรรม จริยธรรม		
คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต 1.1.1 แสดงความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียน และทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย 1.2 มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา 1.2.1 แสดงความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนและการส่งงาน 1.3 มีจริยธรรม สำนึกสาธารณะและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 1.3.1 แสดงการมีจริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งผ่านกิจกรรมและกรณีศึกษา	ใช้การชี้แจงโดยเป็นข้อตกลงในรายวิชา 1. การส่งงาน 2. การไม่คัดลอกผลงาน ต้องมีการอ้างอิงตามหลักวิชาการ 3. เช็คชื่อจากการส่งงาน	1. ประเมินจากการส่งชิ้นงาน 5 ใบงาน ใบงานละ 2 คะแนน (รวม 10 คะแนน)
2. ความรู้		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.6 มีความรู้ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันในสังคม 2.6.1 อธิบายความหมายความเป็นพลเมือง คุณลักษณะพลเมือง พหุสังคม วัฒนธรรม ความอยู่ดีมีสุขและสันติวิธี 2.6.2 จำแนกประเภทของพลเมือง	1. บรรยายเรื่องพลเมือง 2. บรรยายความอยู่ดีมีสุข ☒ Case study 3. การวิเคราะห์ประเด็น กิจกรรมก้าวคนละก้าว การวิ่งเพื่อเครื่องมือแพทย์ของตูน บอดี้สแลม เพื่อวิเคราะห์ความสามารถของพลเมืองในการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคม 4. กิจกรรม การวิเคราะห์สื่อ การอ่านความหมายภาพ ผ่านโฆษณาต่างๆ	สอบกลางภาค 30 คะแนน
3. ทักษะทางปัญญา		
ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล

<p>3.1 ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์อย่างมีระบบและคิดอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3.1.1 วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ รวมไปถึงระดับโลก</p> <p>3.5 สามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสัมมาอาชีวะและพัฒนาคุณภาพชีวิต</p> <p>3.5.1 นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุขในชุมชน</p> <p>3.5.2 นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี</p>	<p>1. ใบงานเรื่องความเข้าใจพลเมืองกับสันติวิธี (6 คะแนน)</p> <p>2. ประเมินจากการนำเสนองานภาพถ่ายสะท้อนสังคม (6 คะแนน)</p> <p>3. ใบงานกิจกรรมตัวอย่างกรณีศึกษาในประเทศไทย และต่างประเทศ พหุวัฒนธรรม</p> <p>3.1) ในประเทศไทย (3 คะแนน)</p> <p>3.2) ต่างประเทศ (3 คะแนน)</p> <p>4. ใบงานกิจกรรม ดูหนังสือ (6 คะแนน)</p> <p>5. ใบงานกิจกรรมบรรยายและคู่มือประกอบภายใต้ SDGs และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ (6 คะแนน)</p>	<p>1. ใบงานเรื่องความเข้าใจพลเมืองกับสันติวิธี (6 คะแนน)</p> <p>2. ประเมินจากการนำเสนองานภาพถ่ายสะท้อนสังคม (6 คะแนน)</p> <p>3. ใบงานกิจกรรมตัวอย่างกรณีศึกษาในประเทศไทย และต่างประเทศ พหุวัฒนธรรม</p> <p>3.1) ในประเทศไทย (3 คะแนน)</p> <p>3.2) ต่างประเทศ (3 คะแนน)</p> <p>4. ใบงานกิจกรรม ดูหนังสือ (6 คะแนน)</p> <p>5. ใบงานกิจกรรมบรรยายและคู่มือประกอบภายใต้ SDGs และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ (6 คะแนน)</p> <p>รวม 30 คะแนน</p>
<p>ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p>	<p>วิธีการสอน</p>	<p>วิธีการประเมินผล</p>
<p>4.1 เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถบริหารจัดการทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>4.1.1 เกิดจิตสำนึกสาธารณะ</p> <p>4.2 มีทักษะความร่วมมือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>4.2.1 มีทักษะในการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี</p> <p>4.4 มีทักษะการเรียนรู้พหุสังคมวัฒนธรรม</p> <p>4.4.1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ของนิสิตในพหุสังคมวัฒนธรรม</p>	<p>☒ Problem based learning</p> <p>1. กิจกรรมลงชุมชน : ภาพถ่ายสะท้อนปัญหาสังคม (โดยมาจากภาพที่นิตินิตถ่าย) เฉพาะพื้นที่ขามเรียงและกันทรวิชัย</p> <p>☒ Case study</p> <p>2 .การวิเคราะห์ประเด็น กิจกรรมก้าวคนละก้าว การวิ่งเพื่อเครื่องมือแพทย์ของตูน บอดีสแลม เพื่อวิเคราะห์ความสามารถของพลเมืองในการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคม</p> <p>3. กิจกรรม ดูตัวอย่างกรณีศึกษาในประเทศไทย และต่างประเทศ พหุวัฒนธรรม</p>	<p>1. ใบงานกิจกรรมลงชุมชน : ภาพถ่ายสะท้อนปัญหาสังคม(5 คะแนน)</p> <p>2. ใบงานกิจกรรมการวิเคราะห์ประเด็น กิจกรรมก้าวคนละก้าว(5 คะแนน)</p> <p>3. ใบงานกิจกรรมดูตัวอย่างกรณีศึกษาในประเทศไทย และต่างประเทศ พหุวัฒนธรรม(5 คะแนน)</p> <p>4. ใบงาน SDGs และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ (พขอ) (5 คะแนน)</p> <p>รวม 20 คะแนน</p>

	4. บรรยายและดูสื่อประกอบ ภายใต้ SDGs และการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตในระดับพื้นที่ (พขอ)	
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.2 สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม 5.2.1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้ ชีวิตของนิสิตในต่างวัฒนธรรม เช่น ต่าง ภูมิภาค ต่างศาสนา	☒ Problem based learning 1. ให้นิสิตสรุปบทเรียนและบทสะท้อน ความเป็นพลเมืองเพื่อความอยู่ดีมีสุข ☒ Case study 2. กิจกรรม ดูตัวอย่างกรณีศึกษาใน ประเทศไทย และต่างประเทศ พหุ วัฒนธรรม	1. การนำเสนอสรุปบทเรียนและบท สะท้อนความเป็นพลเมืองเพื่อความอยู่ ดีมีสุข (5คะแนน) 2. ใบงาน กิจกรรม ดูตัวอย่างกรณีศึกษา ในประเทศไทย และต่างประเทศ พหุ วัฒนธรรม (5คะแนน) รวม 10 คะแนน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้/วิธีสอน/สื่อการสอนที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา	2	Power Point	
2	นิยามความหมายของพลเมือง (1) นิยามและประเภทของพลเมือง (เน้น การกำหนดนิยามในแง่ระดับความเป็น พลเมือง : ตนเอง สังคม และความเป็น ธรรม) (2) สิทธิและหน้าที่พลเมือง	2	บรรยาย และแบ่งกลุ่มเพื่อละลายพฤติกรรม	
3	นิยามความหมายของพลเมือง (3) พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	2	1. กิจกรรมลงชุมชน : ภาพถ่ายสะท้อนปัญหาสังคม (โดยมาจากภาพที่นิสิตถ่าย) เฉพาะพื้นที่ขามเรียงและ กันทรวิชัย 2. นำเสนอผลงาน	
4	คุณลักษณะพลเมือง (เน้นพลเมืองกับการมุ่งสร้างความเป็นธรรมทาง สังคม)	2	กิจกรรมกลุ่ม การวิเคราะห์ประเด็น กิจกรรมก้าวคนละก้าว การวิ่ง เพื่อเครื่องมือแพทย์ ของตูน บอดีสแลม เพื่อวิเคราะห์ ความสามารถของพลเมืองในการเปลี่ยนแปลงเชิง โครงสร้างของสังคม	
5	ความเป็นพลเมืองโลก	2	กิจกรรมกลุ่ม	
6	พหุวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ หลากหลาย ครั้งที่ 1	2	บรรยาย / วิดีทัศน์ / อภิปรายกลุ่ม	
7	พหุวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ หลากหลาย ครั้งที่ 2	2	บรรยาย / วิดีทัศน์ / อภิปรายกลุ่ม	
8	พหุวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ หลากหลาย ครั้งที่ 3	2	บรรยาย / วิดีทัศน์ / อภิปรายกลุ่ม	

9	สอบกลางภาค			
10	พลเมืองกับการรู้เท่าทันสื่อ (Media, Information and Digital Literacy) ครั้งที่ 1	2	บรรยายและกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรม การวิเคราะห์สื่อ การอ่านความหมายภาพผ่านโฆษณาต่างๆ	
11	พลเมืองกับการรู้เท่าทันสื่อ (Media, Information and Digital Literacy) ครั้งที่ 2	2	บรรยายและกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรม ดูหนังสั้น เรื่อง Follow Like Show Share เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบจากการ Cyber bully	
12	พลเมืองกับสันติวิธี ครั้งที่ 1		บรรยาย พลเมืองกับสันติวิธี	
13	พลเมืองกับสันติวิธี ครั้งที่ 2	2	กิจกรรม กิจกรรม ดูตัวอย่างกรณีศึกษาในประเทศไทย และต่างประเทศ	
14	พลเมืองกับการอยู่ดีมีสุข : แนวคิดและหลักการ	2	บรรยายและคู่มือประกอบ ภายใต้ SDGs และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่	
15	พลเมืองกับการอยู่ดีมีสุข : การมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับพื้นที่	2	วิเคราะห์และอภิปรายกลุ่ม พลเมืองเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่	
16	สรุปบทเรียนและบทสะท้อนความเป็นพลเมืองเพื่อความอยู่ดีมีสุข	2	นำเสนอสะท้อนบทเรียนความเป็นพลเมืองที่ได้เรียนจากรายวิชาโดยนิสิต	
17	(ไม่มีสอบปลายภาค)			

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

2.1 การวัดผล

กิจกรรม	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต 1.1.1 แสดงความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียน และทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย 1.2 มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา 1.2.1 แสดงความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน และการส่งงาน 1.3 มีจริยธรรม สำนึกสาธารณะและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 1.3.1 แสดงการมีจริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งผ่านกิจกรรมและกรณีศึกษา	1.ประเมินจากการส่งชิ้นงาน 5 ใบงาน ใบงานละ 2 คะแนน (รวม 10 คะแนน)	1-5	10%
2	2.6 มีความรู้ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันในสังคม 2.6.1 อธิบายความหมายความเป็นพลเมือง คุณลักษณะพลเมือง พหุสังคมวัฒนธรรม ความอยู่ดีมีสุขและสันติวิธี 2.6.2 จำแนกประเภทของพลเมือง	(สอบกลางภาค)	9	30%
3	3.1 ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์อย่างมีระบบและคิดอย่างเป็นองค์รวม	1. ใบงานเรื่องความเข้าใจพลเมืองกับสันติวิธี (6 คะแนน)	2,3,6,7,11,14	30%

กิจกรรม	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
	<p>3.1.1 วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ รวมไปถึงระดับโลก</p> <p>3.5 สามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสัมมาอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต</p> <p>3.5.1 นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุขในชุมชน</p> <p>3.5.2 นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี</p>	<p>2. ประเมินจากการนำเสนองานภาพถ่ายสะท้อนสังคม (6 คะแนน)</p> <p>3. ใบงานกิจกรรมตัวอย่างกรณีศึกษาในประเทศไทย และต่างประเทศ พหุวัฒนธรรม</p> <p>3.1) ในประเทศไทย (3 คะแนน)</p> <p>3.2) ต่างประเทศ (3 คะแนน)</p> <p>4. ใบงานกิจกรรม ดูหนังสือ (6 คะแนน)</p> <p>5. ใบงานกิจกรรมบรรยายและคู่มือประกอบภายใต้ SDGs และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ (6 คะแนน)</p>		
4	<p>4.1 เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถบริหารจัดการทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>4.1.1 เกิดจิตสำนึกสาธารณะ</p> <p>4.2 มีทักษะความร่วมมือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>4.2.1 มีทักษะในการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี</p> <p>4.4 มีทักษะการเรียนรู้พหุสังคมวัฒนธรรม</p>	<p>1. ใบงานกิจกรรมลงชุมชน : ภาพถ่ายสะท้อนปัญหาสังคม(5 คะแนน)</p> <p>2. ใบงานกิจกรรมการวิเคราะห์ประเด็น กิจกรรมก้าวคนละก้าว(5 คะแนน)</p>	3,4,7,14	20%

กิจกรรม	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
	4.4.1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ของนิสิตในพหุสังคมวัฒนธรรม	3. ใบงาน กิจกรรม ดูตัวอย่างกรณีศึกษาในประเทศไทย และต่างประเทศ พหุวัฒนธรรม (5 คะแนน) 4. ใบงาน SDGs และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ (พขอ) (5 คะแนน)		
5	5.2 สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 5.2.1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้ชีวิตของนิสิตในต่างวัฒนธรรม เช่น ต่างภูมิภาค ต่างศาสนา	1. การนำเสนอ (5 คะแนน) 2. ใบงาน กิจกรรม ดูตัวอย่างกรณีศึกษาในประเทศไทย และต่างประเทศ พหุวัฒนธรรม (5 คะแนน) รวม 10 คะแนน	11,16	10%

หมายเหตุ (1) บางผลการเรียนรู้อาจจะถูกประเมินด้วยวิธีการประเมินมากกว่า 1 วิธี

(2) ทุกผลการเรียนรู้ที่รับผิดชอบหลัก (จุดดำ) ควรได้รับการประเมิน

(3) ตารางนี้ต้องสอดคล้องกับตารางในหมวดที่ 4

(4) ให้กำหนดวิธีการประเมินที่มีคุณภาพและวิธีการให้เกรดที่สะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ให้ผลการประเมินที่สะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานในโลกแห่งความเป็นจริง (real world) ให้ผลการประเมินที่สะท้อนระดับความสามารถที่แท้จริงของนักศึกษา

2.2 การประเมินผล

ช่วงเกรด	เกรด
80-100	A
75-79	B+
70-74	B
65-69	C+
60-64	C
55-59	D+
50-54	D
0-49	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน
1) เอกสารประกอบการสอน รายวิชา พลเมืองเพื่อความอยู่ดีมีสุข
2. เอกสารและข้อมูลสำคัญที่นิสิตจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม
2.1) วิดีทัศน์ หนังสือ เรื่อง Follow Like Show Share เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบจากการ Cyber bully
2.2) วิดีทัศน์กรณีศึกษา SDGS
2.3) วิดีทัศน์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ (พชอ.)
3. เอกสารและข้อมูลแนะนำที่นิสิตควรศึกษาเพิ่มเติม
1) อเนก เหล่าธรรมทัศน์.(2561).ลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน อ่านและสอนที่ จอห์น ฮอบกินส์. นนทบุรี : มูลนิธิสถาบันสร้างสรรค์ปัญญาสาธารณะ.
2) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). ข้อเสนอตัวชี้วัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal : SDG 4.7). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต
2. กลยุทธ์การประเมินการสอน
3. การปรับปรุงการสอน
4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา
5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา